

Panun näkinoita

Oululaista teatteria.

Radio oli auki, ei sen takia, että harrastaisin "aina soi" systeemiä, vaan siksi, että oli Oulun ohjelmiston vuoro. Ennen pitkää alkoivat vuorosanat kuitenkin tuntua tutuilta — vaikka ensin välähti mieleeni itse Shakespeare — niin että keskeytin työni ja jäin kuuntelemaan. Aivan oikein, menossa oli ystävämme Aleksis Kiven iki-ihana "Lea". Se laillin ohjelmalehtistä ja totesin, että esittäjinä olivat, kuten jo olin ollut kuulostelevinani. Oulun Näyttämön näyttelijät, jotka, se sanottakoon heti selviytyivät kaikella kunnialla tämän aina elävän Kiven pikkunäytelmän esityksestä, jolla suomalaisella parnassolla on niin ainutlaatuiset ja muistorikkaat perinteet.

Oli mielenkiintoista todeta, että "Lea" sopeutui hyvin radio-ohjelmaan vaikka, jos asiaa tarkemmin ajattelemme, yllättävään se ei ole, sillä Kivi on tämän näytelmän rakentanut mitä suurimmassa määrin kuuloeistimme varaan. Koko näyttämö — miljöö — maalautuu eteemme muuta-

mistä vuorokeskusteluista, yksityisistä huudahduksista, valikoiduista sanakäänteistä. Näemme henkemme silmiin, palmupuulehdot ja kukoistavat puutarhat. Ja, mikä myös soveltuu kuulonäytelmään, näytelmän päähenkilö, joka on itse Kristus, ei lainkaan näyttäydy, vaan kuvataan hänet aluksi Lean ja sittemmin isä Saakeuksen suulla. Mutta tämän kuvauksensaahan Kivi suorittaakin niin mestarillisesti, että Kristus näkymättömänäkin "näky" ja kun näin käy näyttämöllä, niin käy luonnollisesti samoin radiossa, jossa kuuntelija vielä enemmän joutuu vetoamaan omaankin mielikuvitukseensa. Näyttämöme oli suorittanut tämän ohjelmanvalintansa otollisten tähtien alla!

Tätä kuunnellessani en vielä tiennyt, että Oulun Näyttämö kaikkesta huolimatta alkaa uskaltautua seurahuoneen juhlasaljiin. Ajattelin vain, että on hyvä, kun me kaupunkilaiset silloin tällöin saamme edes radiosta seurata näyttämöme pyrkimyksiä. Mutta nyt kuulen, että teatterin joh-

tokunta kuitenkin on rohjennut tehdä päätöksen jonka mukaan näytännöt annetaan seurahuoneessa, jonka lavalle jokaista esityskertaa varten rakennetaan tilapäinen näyttämö kohta samana iltana jälleen purettavaksi.

Kun tämä näyttämöjuttu ensimmäisen kerran tuli puheeksi tässäkin lehdessä ei kaupunginhallitus vielä ollut antanut lopullista lausuntoaan maistraatin tiedusteluun, jonka taas oli aiheuttanut yllätyksenä tullut pallopöydän vaatimus näyttämölaitteitten purkamisesta. Nyt se lausunto lienee annettu eikä se siis ole ollut myönteinen. Näyttämön puolelta taas painostettiin sitä, että sillä ei ole mahdollisuuksia, ennen kaikkea ei ole varoja, rakentaa näyttämöä uudelleen joka esityskerta. Mutta kun ei mitään muita mahdollisuuksia toistaiseksi ole tarjolla, on kannatusyhdistyksen johtokunta päättänyt yrittää, koska kerta itse teatteri on valmis yrittämään. Tietämäni mukaan tulee kyllä tuottamaan suurta vaikeutta sekä näyttämön purkaminen että rakentaminen samoin kuin kulissien ym sijoittaminen väliaikaisesti, mutta yritetään yrittää, eikä siis Oulun Näyttämöä voida ainakaan sillä perusteella tuomita.

Nähdäkseni muutenkin on jälleen tultu ajankohtaan, jolloin iloksemme voimme todeta, että työn tulokset tämän hajaannuksen jälkeen nousseen teatterin suhteen alkavat näkyä. "24 tulpunaisen ruusun" pirteä esitys, joka lisäksi kuuluu ensi-illan "kuumeen" ohimientyä vain parantuneen, oli mielestäni jo oikein virkistävä ja ennen kaikkea hauska nähtävyyks. "Vastamyrry" sai suosiollisen arvostelun — nähneemme senkin nyt sitten kohta uudelleen — ja uutta valmistellaan, nimittäin Artturi Lejosen viimeisintä näytelmää "Markkinaton", joka kuuluu olevan erinomainen kappale.

Mutta näyttämön puolelta tullaan kääntymään Raatin isännän, seurakunnan, puoleen neuvottelujen käymiseksi siitä, että Raatin juhlasalin pientä näyttämöä voitaisiin vuokrata teatteria varten, jolloin luonnollisesti tätä pienoisnäyttämöä täytyisi laajentaa saliin päin samanlaisin pahirakennelmin kuin seurahuoneesakin. Toivottavaa on, että Raatin isäntä, niin kuormitettu kuin juhlasali onkin, suhtautuu ymmärtämyksellä kovia kokeneeseen kodittomaan teatterimme!